

Utdannings- og forskningsdepartementet
Opplæringsavdelingen
Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

KD		
02 JAN. 2006		
Saksnr.	Doknr.	Arkivkode
20060002	8	151

Deres ref.:

Vår ref.: 2003/00016 KEN

Dato: 20.12.2005

HØRINGSSVAR VEDR. FORSLAG TIL ENDRINGER I OPPLÆRINGSLOVEN - OPPLÆRING HELSEINSTITUSJONER OG BARNEVERN SINSTITUSJONER

Vi har følgende kommentarer til ovennevnte høring:

Kriterier for ny modell

FO stiller seg positiv til at loven endres og at en ny modell i størst mulig grad bør oppfylle kriteriene som er angitt i høringsnotatet:

- Et godt opplæringstilbud til beboerne under institusjonsoppholdet, og god oppfølging over til eventuelt hjemmeskole og lokalmiljø.
- Likhet i kvaliteten på opplæringstilbudet. Kvaliteten i opplæringstilbudet til den enkelte bør i størst mulig grad være den samme enten institusjonen er offentlig eller privat, og uavhengig av institusjonstype.
- Lett å praktisere. Det bør være en modell som er lite byråkratisk, der nødvendige beslutningsprosesser i forbindelse med opplæringen går raskt, og der det er færrest mulig oppgjørordninger i etterkant av institusjonsoppholdet.
- Klar plassering av opplæringsansvaret, faglig, juridisk og økonomisk. Det vil si at det forvaltningsnivået som har det finansielle og juridiske ansvaret, også har ansvaret for at skoledriften/opplæringen fyller kravene i opplæringsloven, og har reell innflytelse på opplæringstiltakene og omfanget av disse.

Opplæringsvirksomheten i rusinstitusjoner

Når det gjelder opplæring i rusinstitusjoner lanseres det fire alternativer i (numrene refererer til numrene på de foreslåtte alternativene i høringsnotatet):

Alternativ 1: Fylkeskommunalt ansvar for opplæring i både offentlige og private helseinstitusjoner

Alternativ 3: Helseforetakene får ansvar for opplæringen i både helseforetakene og private helseinstitusjoner

Alternativ 5: Videreføring av dagens ordning når det gjelder opplæringsansvaret i private helseinstitusjoner

Alternativ 6: Kommunalt ansvar for grunnskoleopplæringen og fylkeskommunalt ansvar for videregående opplæring i alle helseinstitusjoner og barneverninstitusjoner

FO støtter alternativ 1. Dette forslaget innebærer at den fylkeskommunen der institusjonen ligger blir faglig, juridisk og økonomisk ansvarlig for å oppfylle pasientenes opplæringsrettigheter etter opplæringsloven. Det gjelder både for offentlige og private helseinstitusjoner, der regionale helseforetak finansierer oppholdet. Dette synes å være et forslag som er langt enklere å forholde seg til enn dagens ordning, og det blir like ordninger for offentlige og private institusjoner.

Opplæringsvirksomheten ved barneverninstitusjonene

I dag er det hjemsted fylkeskommunene der barnet/ungdommen bor som har det juridiske og økonomiske opplæringsansvaret. Likevel er det er ulikt hvordan dette praktiseres. Det største problemet med dagens ordning er at en del ungdommer ikke kommer fort nok i gang med skolegangen når de flytter på institusjon. Årsakene kan være ulike: Byråkratiske regler, manglende kunnskap både hos kommunal barneverntjeneste og hos institusjonen om hvem som har opplæringsansvaret og ikke minst hvem som har betalingsansvaret.

I høringsnotatet lanseres det tre alternative modeller for barnevernsinstitusjonene (numrene refererer til numrene på de foreslåtte alternativene i høringsnotatet):

Alternativ 2: Opplæringsansvaret i barneverninstitusjonene flyttes fra beboerens hjemfylkeskommune til fylkeskommunen der institusjonen ligger.

Alternativ 4: Opplæringsansvaret flyttes fra hjemfylkeskommune til staten.

Alternativ 6: Kommunalt ansvar for grunnskoleopplæringen og fylkeskommunalt ansvar for videregående opplæring.

FO støtter alternativ 2, dvs. at fylkeskommunen der institusjonen ligger skal ha ansvaret. Det sikrer at samme forvaltningsnivå har opplæringsansvaret enten institusjonen er offentlig eller privat, og enten beboeren plasseres i henhold til helselovgivningen eller barnevernlovgivningen. Det er en klar fordel at både institusjon og bruker kan forholde seg til ett og samme forvaltningsnivå. En slik løsning sikrer også at finansieringen er på plass fra dag én, slik at skolestart ikke blir forsinket på grunn av oppgjør mellom kommuner og fylkeskommuner.

En spesiell utfordring på dette området er at det er stor forskjell mellom antallet barneverninstitusjonene i fylkeskommunene, noe som fører til at enkelte fylkeskommune vil ha mange barnevernsbarn som skal ha tilpasset opplæring, mens andre vil ha svært få eller ingen. Det betyr at det er nødvendig med økte ressurser til de fylkeskommunene som har mange institusjoner slik at barna får den nødvendige opplæring.

Opplæringsvirksomheten innen helseinstitusjonene (somatikk, psykiatri og somatisk rehabilitering)

I høringsnotatet er det foretatt en kartlegging av opplæringsvirksomheten innenfor psykiatrien. Under pkt. 4.3 står det følgende under "Registrerte problemstillinger":

- sørge for at de integrerte opplæringstilbudene, som i mange tilfeller også er en del av et helhetlig behandlingstilbud; regelverket må ikke endres slik at disse mulighetene bortfaller og derved forringer det helhetlige tilbudet.

Det betyr at det er uklart hva som er en del av behandlingstilbudet og hva som er å betrakte som opplæring/undervisning etter opplæringsloven, noe som gjør at det er grunn til å stille spørsmålstegn ved disse pasientene får den tilrettelagte undervisningen de har krav på.

For øvrig vil vi peke på at barn og ungdom med ulike funksjonshemninger under rehabilitering og behandling farer mye frem og tilbake mellom de ulike tilbudene. Det er derfor avgjørende at det er god dialog mellom de ulike instansene for å sikre at opplæring foregår.

I høringsnotatet lanseres det fire alternative modeller for helseinstitusjonene (numrene refererer til numrene på de foreslåtte alternativene i høringsnotatet):

Alternativ 1: Fylkeskommunalt ansvar for opplæring i både offentlige og private helseinstitusjoner

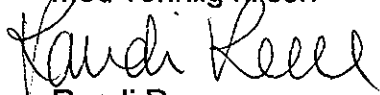
Alternativ 3: Helseforetakene får ansvar for opplæringen i både helseforetakene og private helseinstitusjoner

Alternativ 5: Videreføring av dagens ordning når det gjelder opplæringsansvaret i private helseinstitusjoner

Alternativ 6: Kommunalt ansvar for grunnskoleopplæringen og fylkeskommunalt ansvar for videregående opplæring

FO støtter alternativ 1. Denne modellen innebærer at det blir like ordninger for offentlige og private institusjoner, fylkeskommunen der institusjonen ligger blir faglig, juridisk og økonomisk ansvarlig for å oppfylle pasientenes opplæringsrettigheter etter opplæringsloven. Modellen synes alt i alt å være et forslag som er langt enklere å forholde seg til enn dagens ordning.

Med vennlig hilsen

Randi Reese
Forbundsleder

Karin Enderud
Avdelingsleder